

**AKTUALNOSTI
HRVATSKOG ZAKONODAVSTVA
I PRAVNE PRAKSE
EUROPSKO, GRAĐANSKO, TRGOVAČKO, RADNO I SOCIJALNO,
PARNIČNO, OVRŠNO I UPRAVNO PRAVO U PRAKSI**

GODIŠNjak 21 - 2014.

GODIŠNjak 21 - 2014.

**AKTUALNOSTI
HRVATSKOG ZAKONODAVSTVA
I PRAVNE PRAKSE
EUROPSKO, GRAĐANSKO, TRGOVAČKO,
RADNO I SOCIJALNO, PARNIČNO, OVRŠNO I
UPRAVNO PRAVO U PRAKSI**

*Tiskano
U POVODU DVADESETDEVETOG (XXIX.)
TRADICIONALNOG SAVJETOVANJA
ODRŽANOG U OPATIJI
OD 23. DO 24. LISTOPADA 2014.*

*Organizator savjetovanja
HRVATSKO DRUŠTVO
ZA GRAĐANSKOPRAVNE
ZNANOSTI I PRAKSU
u suradnji s
izvršnim organizatorima
ORGANIZATOROM d.o.o., ZAGREB
i časopisom PRAVO U GOSPODARSTVU,
ZAGREB*

Organizacijski odbor

MLADEN ŽUVELA, dipl. iur.,
sudac Ustavnog suda RH u mirovini,
predsjednik Organizacijskog odbora

Dr. sc. IVO GRBIN, dipl. iur.,
sudac Vrhovnog suda RH u mirovini,
urednik savjetovanja

IVICA CRNIĆ, dipl. iur.,
odvjetnik u Zagrebu

Mr. sc. DRAŽEN JAKOVINA, dipl. iur.,
predsjednik Građanskog odjela
Županijskog suda u Zagrebu

DARKO MILKOVIĆ, dipl. iur.,
sudac Vrhovnog suda RH

Mr. sc. HRVOJE MOMČINOVIĆ, dipl. iur.,
sudac Ustavnog suda RH u mirovini

ĐURO SESSA, mag. iur.,
sudac Vrhovnog suda RH

*Za izvršne organizatore
DARIA KEŠKIĆ, dipl. iur.
ANA ŠUNJARA, prof.*

UDK 34

ISSN 1330-6227

HRVATSKO DRUŠTVO
ZA GRAĐANSKOPRAVNE ZNANOSTI I PRAKSU

TRADICIONALNO
XXIX.
SAVJETOVANJE

AKTUALNOSTI
HRVATSKOG
ZAKONODAVSTVA
I PRAVNE PRAKSE

GODIŠNjak 21

Organizator

Zagreb, 2014.

SKRAĆENI SADRŽAJ

Riječ urednika..... XXXIX

REFERATI

DAMIR KONTREC, dipl. iur.	
Dvojbe u primjeni zemljišnoknjižnih propisa	1
Dr. sc. PETAR MILADIN, dipl. iur.	
Promjenjive kamate, devizna klauzula i klizna skala.....	37
Mr. sc. DRAŽEN JAKOVINA, dipl. iur.	
Raskid ugovora.....	63
IVICA CRNIĆ, dipl. iur.	
Naknada štete zbog zlostavljanja i ponižavanja (mobbinga).....	97
DARKO MILKOVIĆ, dipl. iur.	
Novi Zakon o radu	141
Mr. sc. SENIJA LEDIĆ, dipl. iur.	
Glavne značajke reforme obiteljskog prava i postupka	197
ĐURO SESSA, mag. iur. i VESNA KATARINČIĆ, mag. iur.	
Europska uredba o dostavi u postupku pred hrvatskim sudovima	235

Skraćeni sadržaj

DRAGAN KATIĆ, mag. iur.	
Otvorena pitanja primjene ZPP-a od 1. travnja 2013. - je li nam potrebna novela.....	265
TOMISLAV ARALICA, dipl. iur.	
Smetanje posjeda s posebnim osvrtom na privremene mjere.....	317
Dr. sc. MIHAJLO DIKA, dipl. iur.	
O noveli Ovršnog zakona od 15. srpnja 2014.	345

PRIOPĆENJA

Mr. sc. JULIA VLADUŠIĆ, dipl. iur.	
Opravdanja države za diskriminaciju	421
DANIJELA ROMIĆ, univ. spec. admin. publ.	
(Ne)uskladijanje općih akata.....	431
Dr. sc. ROBERT PEČEK, dipl. iur.	
Ciljna metoda tumačenja propisa - primjeri iz prakse	441
DINKO JAKELIĆ, mag. iur.	
Kratka prolegomena o stečenim pravima s osvrtom na primjenu načela legitimnih očekivanja.....	449
Dr. sc. VANJA SERŠIĆ, dipl. iur.	
Propisi o upravljanju državnom imovinom - vrline i mane.....	461
DESANKA SARVAN, dipl. iur.	
Minimalna jezgra ljudskog prava na vodu.....	475
BRUNO RUŽIČKA	
Kako provesti odredbu članka 72. stavka 1. i članka 74. Zakona o zemljишnim knjigama.....	485

Mr. sc. ALEN GOLUB, dipl. iur.	
Pravo posjednika stvari na naknadu troškova kod zahtjeva za povrat stvari.....	495
Mr. sc. ZRINKA RADIĆ, dipl. iur.	
Načelo upisa sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina na pokretninama i pravima	509
Dr. sc. IVAN KALADIĆ, dipl. iur.	
Nešto o smetanju posjeda kabelske kanalizacije - osvrt na sudske odluke	521
Dr. sc. JAKOB NAKIĆ, dipl. iur.	
Povodom odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske U-III-5472/2012 od 4. travnja 2013.	531
Dr. sc. DRAGAN ZLATOVIĆ, mag. iur.	
Aktivna legitimacija u sporovima radi zaštite od nepoštenog trgovanja.....	541
Dr. sc. GORAN VOJKOVIĆ, dipl. iur.	
Zaštita potrošača u elektroničkoj trgovini.....	551
Mr. sc. IVAN TIRONI, dipl. iur.	
Građanskopravna odgovornost projektanta	561
Dr. sc. SLOBODAN STANIŠIĆ, dipl. iur.	
Pravne posljedice neplaćanja premije osiguranja	571
BERISLAV MATIJEVIĆ, dipl. iur.	
Ništetnost odredaba o gubitku prava osiguranika na osigurninu nakon nastupanja osiguranog slučaja.....	579
NIKOLA OPATIĆ, dipl. iur.	
Kad se (ne) vraća stečeno bez osnove - prilog kritici Obiteljskog zakona (povodom konkretnog spora).....	587

Skraćeni sadržaj

Dr. sc. HRVOJE KAČER, dipl. iur.	
Nalog, namet ili modus u Zakonu o obveznim odnosima	595
Dr. sc. BLANKA IVANČIĆ-KAČER, dipl. iur.	
Maloljetnici i transplantacija.....	605
ZINKA BULKA, dipl. iur.	
Nepoštene ugovorne odredbe u potrošačkim ugovorima	613
LORETA HUBER, dipl. iur.	
Načela naknade sukladno Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine.....	625
IVAN SARIĆ, dipl. iur.	
Pojam radnika	633
Mr. sc. BRUNO MOSLAVAC, dipl. iur.	
Nejednak raspored radnog vremena	641
DAMIR MAJSTOROVIĆ, dipl. iur.	
Radnici upućeni na rad u inozemstvo	653
SABINA DUGONJIĆ, dipl. iur.	
Aktualna pitanja sudskog raskida ugovora o radu	663
IVICA ŽUPAN, dipl. iur.	
Privremeno uzdržavanje djece	673
Mr. sc. SANJA POPOVIĆ, dipl. iur.	
Pravilnik o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima.....	681
RENATA GERKMAN RUDEC, dipl. iur.	
Upućivanje prethodnog pitanja - poveznica u primjeni pravne stećevine Europske unije	691

Dr. sc. JELENA ČUVELJAK, dipl. iur.	
Priznanje i ovrha sudskih odluka u građanskim i trgovačkim predmetima temeljem Uredbe Bruxelles Ia	703
IVICA CRNIĆ, dipl. iur.	
Treba li ukinuti Vrhovni sud i drugostupanjske parnične sudove.....	711
MATIJA STOKIĆ, dipl. iur.	
Prethodni postupak u posjedovnoj parnici (?).....	721
Mr. sc. MIRKA VULETIĆ, dipl. iur.	
Ukidanje ovrhe na plaći i mogućnosti djeci za ovrhu radi uzdržavanja od roditelja kojima su računi blokirani.....	729
Dr. sc. DINKA ŠAGO, dipl. iur.	
Javnobilježnički akt kao ovršna isprava.....	733
Dr. sc. GABRIJELA MIHELČIĆ, dipl. iur.	
Novine u ovrsi temeljem vjerodostojne isprave	747
VITOMIR BOIĆ, dipl. iur.	
Novo uredenje ovršnog postupka prodaje nekretnina	757

SADRŽAJ

Riječ urednika..... XXXIX

REFERATI

DAMIR KONTREC, dipl. iur.

Dvojbe u primjeni zemljišnoknjižnih propisa.....	1
1. Uvod	1
2. Zabilježba pokretanja postupka iz čl. 84.a Zakona o zemljišnim knjigama	2
2.1. Brisana odredba čl. 57. st. 7. Pravilnika o unutarnjem ustroju, vođenju zemljišnih knjiga i obavljanju drugih poslova u zemljišnoknjižnim odjelima sudova	2
2.2. Razlozi za uvođenje zabilježbe pokretanja postupka.....	4
2.3. Pretpostavke za upis zabilježbe pokrenutog postupka.....	5
2.4. Pravni učinci zabilježbe pokretanja postupka	8
2.5. Brisanje zabilježbe pokretanja postupka	10
2.6. Neke dileme u svezi s primjenom čl. 84.a Zakona o zemljišnim knjigama.....	10
3. Pravni lijekovi u zemljišnoknjižnom postupku	12
3.1. Redovni pravni lijekovi	12
3.1.1. Prigovor protiv rješenja o prijedlogu za upis i žalba protiv rješenja o prigovoru.....	12
3.1.2. Postupak povodom prigovora	13
3.1.3. Postupak povodom žalbe.....	14
3.1.4. Zabilježba prigovora ili žalbe i zabilježba rješenja o odbacivanju prigovora ili žalbe	15
3.2. Izvanredni pravni lijekovi.....	16
3.3. Visoki zemljišnoknjižni sud?.....	18

Sadržaj

4.	Upis cesta u zemljišne knjige.....	19
4.1.	Pravni status javnih cesta i nerazvrstanih cesta prema Zakonu o cestama iz 2011. godine	19
4.2.	Upis javnih cesta i nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige prema Zakonu o cestama iz 2011. godine.....	22
4.3.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o cestama iz 2014. godine.....	24
5.	Zabilježba spora i aktualna sudska praksa.....	27
5.1.	Općenito o zabilježbi spora	27
5.2.	Sudska praksa - zabilježba spora	28
6.	Pravni status i promet nekretnina koje su u zemljišnoj knjizi upisane na subjekte koji su brisani iz sudskog registra	31
6.1.	Brisanje subjekata iz sudskog registra u stečajnom postupku	31
6.2.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru (Narodne novine br. 148/13)	32
6.3.	Postupanje zemljišnoknjižnog suda.....	35
7.	Zaključne napomene	35
	<i>Doubts in the Implementation of Land Registration Regulations - Summary.....</i>	36
	Dr. sc. PETAR MILADIN, dipl. iur.	
	Promjenjive kamate, devizna klauzula i klizna skala	37
I.	Uvod	38
II.	Devizna klauzula	38
III.	Varijabilne, promjenjive kamate	40
3.1.	Razgraničenje između dogovora o varijabilnim kamatama i dogovora o podešavanju varijabilne kamatne stope	40
3.2.	Pravne posljedice nevaljanosti klauzula o podešavanju kamata	44
3.2.1.	Pojedinosti o kojima treba voditi računa prilikom dodatnog tumačenja ugovora	47
3.2.2.	Pojedinosti o kojima treba voditi računa prilikom dodatnog tumačenja ugovora sukladno presudi VTS-a 43. Pž-7129/13-4	53

3.2.3. Pravila o promjenjivim kamatama propisana čl. 11. ZPK-a ne smiju se nekritički primjenjivati retroaktivno.....	54
IV. Klizna skala i druge srodne klauzule kojima najčešće trgovci pridržavaju pravo promjene cijene	57
V. O udružnim tužbama u dijelu koji se tiče osporavanja klauzula o promjenjivim kamatama	57
5.1. Petit udružnih tužbi, izreka presuda povodom udružnih tužbi..	57
5.2. Posebnosti glavne rasprave povodom udružnih tužbi kojima se osporavaju klauzule o varijabilnim kamatama.....	59
VI. Zaključak	60
<i>Variable Interest, Exchange Clause and Sliding Scale - Summary</i>	62

Mr. sc. DRAŽEN JAKOVINA, dipl. iur.

Raskid ugovora	63
1. Uvodne naznake	63
2. Izvansudski raskid ugovora.....	65
2.1. Sporazumno raskid ugovora	65
2.2. Jednostrani raskid ugovora	67
2.2.1. Raskid na temelju ugovorom predviđenih razloga	67
2.2.2. Raskid na temelju zakona.....	68
2.2.2.1. Zakašnjenje u ispunjenju ugovorne obveze	70
2.2.2.1.1. Ispunjene u roku kao bitan sastojak ugovora.....	71
2.2.2.1.2. Rok ispunjenja koji nije bitan sastojak ugovora.....	73
2.2.2.1.3. Uzastopne obveze.....	74
2.2.2.2. Neizvjesnost ispunjenja obveze.....	75
2.2.2.3. Očiglednost neispunjerenja obveze	76
2.2.2.4. Djelomična nemogućnost ispunjenja.....	77
2.3. Raskid po sili zakona	78
3. Sudski raskid ugovora.....	79
3.1. Promijenjene okolnosti	80
3.1.1. Općenito o institutu	80
3.1.2. Pravo zahtijevati raskid ugovora.....	81
3.1.2.1. Postojanje, narav i kvaliteta promijenjenih okolnosti.....	82

3.1.2.2. Razdoblje nastupa izvanrednih okolnosti.....	84
3.1.2.3. Posljedice promjene okolnosti.....	85
3.1.3. Raskid ugovora.....	86
4. O učincima raskida ugovora	89
5. Zaključak s osvrtom na neka procesnopravna pitanja.....	90
Popis literature i pravnih izvora.....	93
<i>Termination of Contract - Summary</i>	95
IVICA CRNIĆ, dipl. iur.	
Naknada štete zbog zlostavljanja i ponižavanja (mobbinga).....	97
1. Uvodno	98
1.1. Oprez pri pokretanju sudskih sporova.....	99
1.2. Uloga sudova ili spora pravda nije pravda	99
1.3. Pojam mobbinga (zlostavljanja i/ili ponižavanja).....	100
1.4. Postoje i drugi nazivi za mobbing	101
1.5. Hrvatsko pravno nazivlje.....	102
2. Vrste, primjeri i posljedice zlostavljanja.....	102
2.1. Vrste zlostavljanja.....	102
2.2. Zlostavljanje kao proces	103
2.2.1. Četiri faze razvoja mobbinga	103
2.3. Primjeri zlostavljanja	104
2.4. Neke posljedice na žrtvino zdravlje	105
3. Alati za suzbijanje zlostavljanja.....	105
4. Pravo na naknadu štete.....	106
5. Ponešto o pravima osobnosti	107
5.1. Ljudska prava.....	108
5.2. Posebno o pravu na različitost.....	109
5.3. Prava osobnosti prema ZOO-u (čl. 19. ZOO-a).....	110
6. Neimovinska šteta	111
6.1. Pojam (određenje).....	111
6.2. Oblici (načini) popravljanja neimovinske štete.....	112
6.3. Posebno o povredama prava osobnosti na duševno zdravlje....	113
6.3.1. Zlostavljanje putem medija	115
6.3.2. Pravo na privatnost osobnog i obiteljskog života.....	117
7. Dosuda pravične novčane naknade za neimovinsku štetu	117
7.1. Svaka povreda prava osobnosti ne opravdava dosuđenje pravične novčane naknade.....	118

7.2.	Određivanje iznosa (visine) naknade za neimovinsku štetu	120
7.2.1.	Novčane naknade u pravomoćno dosuđenim slučajevima	121
7.3.	Dosuda visoke naknade ujedno je generalna prevencija zlostavljanja	122
7.4.	Orijentacijski kriteriji Vrhovnog suda	123
8.	Imovinska šteta.....	123
9.	Ponešto o izgubljenoj ili smanjenoj mogućnosti napredovanja i gubitku životnih radosti	124
10.	Neka postupovna (procesna) pitanja.....	126
10.1.	Što treba sadržavati tužba (čl. 186. ZPP-a)	126
10.2.	Teret dokazivanja zlostavljanja	126
10.3.	Sudskomedicinsko vještačenje	128
10.4.	Zakonske granice određivanja zadataka sudskomedicinskom vještaku	129
10.4.1.	Potrebno je procijeniti i žrtvu i počinitelja	130
10.4.2.	Kad vještačenje (možda) nije potrebno	131
10.5.	Mišljenje vještaka prije sudskog postupka (tzv. privatno mišljenje).....	132
10.6.	Objektivnost i ujednačavanje medicinskih kriterija	133
10.7.	Objektivnost i ujednačavanje pravnih kriterija	134
11.	Vještaci ne smiju postati suci.....	135
12.	Zaključno ili Sizifov posao	136
	Kratice i pregled izvora za sudsku praksu	137
	Literatura	138
	<i>Compensation of Damage for Mobbing - Summary</i>	139
DARKO MILKOVIĆ, dipl. iur.		
	Novi Zakon o radu	141
1.	Uvod	141
2.	Odredbe koje se ne odnose na menadžere	145
3.	Sklapanje ugovora o radu.....	146
4.	Ugovor o radu na određeno vrijeme	147
5.	Pravilnici o radu	149
6.	Rad na izdvojenom mjestu rada.....	150
7.	Zaštita trudnica, roditelja i posvojitelja	151
7.1.	Prestanak ugovora o radu	152

Sadržaj

8.	Zaštita radnika koji su privremeno ili trajno nesposobni za rad	153
8.1.	Postupak otkazivanja	155
8.2.	Pravo na otpremninu.....	155
9.	Privremeno zapošljavanje	156
9.1.	Ugovor o ustupanju radnika	156
9.2.	Pravo na plaću i jednake uvjete rada ustupljenog radnika.....	158
9.3.	Rok za izvanredni otkaz, ograničenje vremena ustupanja radnika.....	158
9.4.	Prekršajne odredbe.....	159
10.	Probni rad	161
10.1.	Probni rad prema Noveli ZR-a iz 2013.....	161
10.2.	Probni rad prema ZR/14	162
11.	Radno vrijeme	163
11.1.	Puno radno vrijeme.....	163
11.2.	Nepuno radno vrijeme	164
11.3.	Prekovremen rad.....	166
11.4.	Raspored radnog vremena	166
12.	Odmori i dopusti	169
12.1.	Stanka.....	169
12.2.	Tjedni odmor.....	169
12.3.	Mogućnost drukčijeg uređenja radnog vremena, noćnog rada i odmora	170
12.3.1.	Mogućnost drukčijeg uređenja za određene kategorije radnika.....	170
12.3.2.	Mogućnost drukčijeg uređenja propisom ili kolektivnim ugovorom.....	171
13.	Godišnji odmor.....	172
13.1.	Razmjerni dio godišnjeg odmora	172
13.1.1.	Utvrđivanje godišnjeg odmora.....	174
13.1.2.	Prenošenje godišnjeg odmora u sljedeću kalendarsku godinu	174
13.1.3.	Raspored korištenja godišnjeg odmora.....	175
14.	Plaća, naknada plaće, izumi i tehnička unapređenja	176
15.	Prestanak ugovora o radu.....	177
15.1.	Novine kod otkaza ugovora o radu.....	179
15.1.1.	Poslovno i osobno uvjetovani otkaz	179
15.1.2.	Otkaz kod probnog rada	180

15.1.3. Otkazni rok	182
15.1.4. Kolektivni višak radnika	183
15.2. Sudski raskid ugovora o radu	185
16. Ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa	186
16.1. Sudska zaštita prava iz radnog odnosa prema ZR/10	186
16.2. Sudska zaštita prava iz radnog odnosa prema ZR/14	187
16.3. Zastara potraživanja iz radnog odnosa	187
17. Radničko vijeće	188
17.1. Poništenje izbora za radničko vijeće	189
17.2. Nadomještanje suglasnosti radničkog vijeća	189
18. Kolektivni radni odnosi.....	191
18.1. Pristupanje kolektivnom ugovoru i proširenje njegove primjene	191
18.2. Štrajk i štrajk solidarnosti	192
19. Vršenje dužnosti i prava državljanu u obrani.....	193
20. Upravne mjere	194
<i>New Labour Act - Summary</i>	195

Mr. sc. SENIJA LEDIĆ, dipl. iur.

Glavne značajke reforme obiteljskog prava i postupka	197
1. Uvod	197
2. Novi pristup razvodu braka.....	200
2.1. Prilozi uz prijedlog za sporazumno razvod braka kad bračni drugovi imaju djecu	200
2.1.1. Obvezno savjetovanje	201
2.1.2. Plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi.....	201
2.2. Obvezni prilozi uz tužbu radi razvoda braka kad bračni drugovi imaju maloljetnu djecu	202
2.3. Sporazumno razvod braka bračnih drugova bez djece, tužba bračnog druga radi razvoda braka u kojemu bračni drugovi nemaju djece i obvezno savjetovanje	202
2.4. Obiteljska medijacija.....	203
2.5. Obiteljski dom - zaštita prava na stanovanje	203
2.6. Zaštita dobrobiti djeteta i obiteljski dom	204
2.7. Zaštita obiteljskog doma	204
2.8. Pravni domaćaj instituta obiteljskog doma	205

Sadržaj

3.	Pravni odnosi roditelja i djece.....	205
3.1.	Utvrđivanje podrijetla djeteta presumpcijama i priznanjem	205
3.2.	Utvrđivanje očinstva	206
3.2.1.	Presumpcija bračnog očinstva.....	206
3.2.2.	Ovlaštenik prava na priznanje očinstva	207
3.2.3.	Priznanje očinstva mrtvorodenom djetetu	208
3.3.	Roditeljska skrb.....	208
3.3.1.	Sadržaj roditeljske skrbi	209
3.3.2.	Ostvarivanje roditeljske skrbi	210
3.3.3.	Mirovanje roditeljske skrbi zbog pravnih zapreka	212
3.4.	Mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta	213
4.	Posvojenje	214
4.1.	Pojam i pretpostavke.....	214
4.2.	Pristanak na posvojenje i sudska odluka koja nadomješta pristanak	214
5.	Uzdržavanje.....	216
5.1.	Uzdržavanje punoljetnog djeteta i njegove dužnosti prema roditeljima	216
5.2.	Uzdržavanje bake i djeda	216
5.3.	Uzdržavanje bračnog druga	216
5.4.	Određivanje uzdržavanja	216
5.5.	Tablice o prosječnim potrebama maloljetnog djeteta za uzdržavanje	217
5.6.	Postupci radi uzdržavanja	217
6.	Skrbništvo.....	218
6.1.	Ukidanje potpunog lišenja poslovne sposobnosti i roditeljske skrbi nakon punoljetnosti.....	218
6.2.	Roditeljska skrb nakon punoljetnosti.....	219
6.3.	Odlučivanje o zdravlju štićenika.....	219
7.	Obiteljsko procesno pravo	220
7.1.	Struktura odredbi obiteljskog procesnog prava.....	220
7.2.	Obiteljski parnični postupci	220
7.3.	Obiteljski izvanparnični postupci	220
7.4.	Posebni postupci osiguranja - privremena mjera s kojim će roditeljem dijete stanovati (živjeti) i privremena mjera o ostvarivanju osobnih odnosa s djetetom (susreti i druženja)....	221

7.5. Žalba protiv odluke kojom se sporazumno razvodi brak, kao i protiv odluke kojom se odobrava plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi.....	221
7.5.1. Postupanje po žalbi u izvanparničnom postupku	222
7.6. Prijedlog za preinaku ili ukidanje rješenja.....	222
7.7. Revizija protiv drugostupanjske presude o utvrđivanju ili osporavanju majčinstva ili očinstva.....	222
7.8. Uloge centra za socijalnu skrb	223
7.8.1. Centar za socijalnu skrb kao stranka.....	224
7.8.2. Centar za socijalnu skrb kao zastupnik djeteta	225
7.8.3. Centar za socijalnu skrb kao pomoćno tijelo suda (članak 356. ObZ/14)	226
7.9. Dijete u obiteljskim sudskim postupcima.....	226
7.9.1. Postupovna sposobnost djeteta.....	227
7.9.2. Zastupanje djeteta u postupku.....	228
7.9.3. Pravo djeteta na izražavanje mišljenja	229
7.9.4. Centar za posebno skrbništvo.....	230
8. Zaključak	231
<i>Main Characteristics of the Reform of Family Law and Procedure - Summary.....</i>	233

ĐURO SESSA, mag. iur. i VESNA KATARINČIĆ, mag. iur.

Europska uredba o dostavi u postupku pred hrvatskim sudovima ..	235
1. Što je uopće sudska dostava.....	236
2. Europsko građansko procesno pravo	237
3. Uredba broj 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi u državama članicama, sudskeih i izvansudskeih pismena u građanskim ili trgovackim stvarima ("dostava pismena") i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća broj 1348/2000	242
3.1. Što se smatra građanskem i trgovackom stvari	243
3.2. Što se smatra sudskeim i izvansudskeim pismenom	244
3.3. U kojim se postupcima Uredba može primjenjivati - vremensko ograničenje primjene	245
3.4. Razlozi zbog kojih je donesena Uredba o dostavi.....	245
3.5. Otpremno, prijemno i središnje mjesto za otpremu i prijem pismena	247

Sadržaj

3.6. Otprema i dostava sudske pismene	249
3.7. Odbijanje primitka pismena	253
3.8. Datum dostave, potvrda o dostavi, troškovi dostave	254
3.9. Drugi načini dostave sudske pismene	256
3.10. Procesna jamstva prema Uredbi o dostavi	258
3.10.1. Povrat u prijašnje stanje kao poseban pravni lijek	259
4. Posebna pravila o dostavi.....	260
4.1. Pravila o dostavi kod sporova male vrijednosti	260
4.2. Pravila o dostavi prema Uredbi (EZ) 805/2004 o uvođenju europskog naloga za izvršenje za nesporne tražbine	261
5. Zaključna napomena	263
Literatura.....	263
<i>European Regulation on the Service in Procedures before Croatian Courts - Summary</i>	264

DRAGAN KATIĆ, mag. iur.

Otvorena pitanja primjene ZPP-a od 1. travnja 2013. - je li nam potrebna novela	265
I. Uvod	266
II. Opće odredbe - nadležnost - podnesci - rokovi - troškovi postupka	268
III. Zastoj postupka	275
IV. Brisanje odredbi o mirovanju postupka, izvođenje dokaza, vještačenje	278
V. Posljedice zaključenja prethodnog postupka.....	280
V.1. Podnošenje protutužbe.....	281
V.2. Objektivna i subjektivna preinaka tužbe	282
V.3. Prigovori stranaka.....	288
V.4. Iznošenje novih činjenica i predlaganje novih dokaza	290
V.5. Otvoreno pravosuđenje.....	292
VI. Pripremanje glavne rasprave.....	293
VI.1. Odgovor na tužbu - obvezno pripremno ročište	294
VI.2. Zaključenje prethodnog postupka - zakazivanje ročišta za glavnu raspravu	296
VI.3. Tijek glavne rasprave.....	297
VII. Uručenje/dostava presude	300
VIII. Drugostupanjski postupak.....	307

IX. Novi prethodni postupak.....	311
X. Posebni postupci.....	312
XI. Prijelazne i završne odredbe	314
XII. Zaključak.....	314
Literatura.....	315
<i>Open Issues regarding the Implementation of Civil Procedure Act of 1 April 2013 - do we need an Amendment - Summary</i>	316
TOMISLAV ARALICA, dipl. iur.	
Smetanje posjeda s posebnim osvrtom na privremene mjere.....	317
Povijest institucije posjeda i njezine sudske zaštite na tlu Hrvatske.....	317
Zašto se posjed štiti	319
Zaštita posjeda.....	320
Dopuštena samopomoć	320
Posjed koji se štiti	321
Načela postupka zbog smetanja posjeda.....	323
Tužba zbog smetanja posjeda	327
Privremena mjera	327
Rješenje o smetanju posjeda	332
Deklaratori i kondemnatori dio izreke rješenja	336
Primjer izreke rješenja o smetanju posjeda.....	338
Korištena literatura	339
Korišteni objavljeni izvori sudske prakse.....	341
Korištene kratice.....	342
<i>Trespassing with a special Focus on Interim Measures - Summary.....</i>	343
Dr. sc. MIHAJLO DIKA, dipl. iur.	
O noveli Ovršnog zakona od 15. srpnja 2014.	345
I. Uvod	345
II. Osnovne odredbe	347
1. Općenito	347
2. Nova definicija pojma Financijske agencije	347
3. Određivanje i promjena sredstava i predmeta ovrhe.....	348
4. Mirovanje ovršnog postupka	350
5. Dostava.....	350
5.1. Uvodne napomene	350

5.2. Dostava u ovršnom postupku i u postupcima prisilnog osiguranja.....	350
5.2.1. Dostava pravnim osobama, odgovornim osobama u pravnim osobama i i fizičkim osobama koje obavljaju upisanu djelatnost.....	350
5.2.2. Dostava fizičkim osobama koje ne obavljaju upisanu djelatnost.....	352
5.2.3. Dostava ako dostava ne uspije ni na provjerenim adresama.....	352
5.2.4. Dostava u postupku javnobilježničke ovrhe.....	352
5.3. Dostava u postupcima javnobilježničkog dobrovoljnog osiguranja	352
5.4. Dostava preko javnih bilježnika.....	353
5.5. Prepostavke operacionalizacije novog sustava dostave	354
5.6. Primjena.....	354
6. Sastav suda i odluke.....	354
6.1. Općenito.....	354
6.2. Sastav suda	354
6.3. Odluke	355
6.4. Stupanje na snagu.....	356
7. Pravni lijekovi	356
7.1. Općenito.....	356
7.2. Pravni lijekovi protiv zaključka	356
7.3. Tzv. izvanredna revizija	357
8. Predvidivi troškovi postupka	357
9. Jamčevina.....	359
10. Prokazna izjava i prokazni popis imovine.....	360
11. Dužnost davanja i pribavljanja podataka o dužniku	360
12. Ovrha na temelju stranih ovršnih naslova	363
III. Ovršne i vjerodostojne isprave.....	365
1. Osnove za određivanje ovrhe	365
2. Lista ovršnih isprava.....	365
3. Ovršnost odluka o oduzimanju imovinske koristi.....	366
4. Određivanje i naplata zateznih kamata.....	366
5. Sadržaj računa kao vjerodostojne isprave	369
6. Prijenos tražbine ili obveze tijekom postupka.....	370
7. Potvrda o ovršnosti	371

IV. Predlaganje, određivanje i provedba ovrhe	372
1. Prijedlog za ovrhu	372
1.1. Općenito	372
1.2. Postupanje s nepotpunim prijedlogom u ovrsi	372
1.3. Pribavljanje osobnog identifikacijskog broja ovršenika	373
1.4. Predmjeva o povlačenju prijedloga za ovrhu	374
2. Rješenje o ovrsi.....	374
2.1. Općenito	374
2.2. Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave	375
2.3. Dostava rješenja o ovrsi na tražbini po računu.....	377
3. Rad sudskog ovršitelja i ometanje njegova rada	377
3.1. Rad sudskog ovršitelja	377
3.2. Ometanje sudskog ovršitelja u radu.....	377
V. Pravni lijekovi stranaka protiv rješenja o ovrsi i prigovor treće osobe; odgoda ovrhe	378
1. Redovna žalba protiv rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave i postupanje u povodu takve žalbe.....	378
2. Žalba nakon proteka roka	379
3. Prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave	379
3.1. Općenito	379
3.2. Prigovor kao prijedlog za odgodu ovrhe	380
3.3. Sadržaj prigovora	380
3.4. Sastav u kojem sud odlučuje o prigovoru kojim se pobija samo dio rješenja kojim je određena ovrha	381
3.5. Brisanje i renumeracija	382
4. Prigovor treće osobe	382
5. Odgoda ovrhe.....	383
VI. Ovrha radi naplate novčane tražbine na nekretninama i pokretninama	384
A. Ovrha na nekretnini.....	384
1. Općenito	384
2. Rokovi za poduzimanje radnji i funkcionalna nadležnost za odlučivanje o žalbi	384
3. Dokaz o vlasništvu i pravu građenja.....	385
4. Ovršenikov prijedlog za odgodu ovrhe.....	385
5. Sporazum o založnom pravu.....	387

Sadržaj

6.	Nekretnine koje ne mogu biti predmet ovrhe	388
7.	Utvrđivanje vrijednosti nekretnine	388
8.	Prigovor nedostatka pokrića.....	388
9.	Prodaja nekretnine	389
9.1.	Općenito	389
9.2.	Sudjelovanje Agencije u prodaji nekretnina.....	389
9.2.1.	Status Agencije	389
9.2.2.	Uključivanje Agencije u postupak prodaje	389
9.2.3.	“Javne objave” preko Agencije	390
9.2.4.	Računi Agencije.....	390
9.2.5.	Troškovi Agencije i troškovi prodaje	390
9.2.6.	Rokovi za poduzimanje radnji i način komunikacije između suda i Agencije	391
9.3.	Zaključak o prodaji	391
9.4.	Pravo prvokupa	392
9.5.	Način prodaje i uvjeti prodaje.....	392
9.5.1.	Prodaja preko Agencije.....	392
9.5.2.	Prodaja neposrednom pogodbom.....	393
9.5.3.	Uvjeti prodaje.....	393
9.6.	Jamčevina i podnošenje prijave za sudjelovanje u električkoj javnoj dražbi.....	393
9.7.	Jamčevina u prodaji neposrednom pogodbom.....	394
9.8.	Jedan ponuditelj	394
9.9.	Osoba koja ne može biti kupac.....	394
9.10.	Prodajna cijena.....	395
9.11.	Prikupljanje ponuda	395
9.12.	Zasnivanje založnog prava i predlaganje ponovne ovrhe.....	396
9.13.	Završetak električke dražbe i dosuda	396
9.14.	Uplata (polaganje) kupovnine i oslobođenje od uplate kupovnine.....	397
9.14.1.	Uplata kupovnine.....	397
9.14.2.	Oslobođenje od uplate kupovnine	397
10.	Namirenje vjerovnika i prijenos novčanih sredstava	398
11.	Gubitak prava na posjed nekretnine.....	398
12.	Iseljenje ovršenika.....	401
B.	Ovrha na pokretninama	401

C. Očevidnik nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku	401
VII. Ovrha na novčanim tražbinama.....	402
1. Općenito.....	402
2. Izuzimanje od ovrhe	402
3. Ograničenje ovrhe.....	402
4. Rješenje o ovrsi na stalnim novčanim primanjima.....	403
5. Zapljena po pristanku dužnika	403
6. Ovrha na novčanoj tražbini po računu	404
6.1. Rješenje o ovrsi	404
6.2. Provedba ovrhe.....	404
6.3. Provedba naplate na temelju zadužnice	405
6.4. Izravna naplata novčane tražbine.....	405
6.5. Pravna sredstva ovršenika.....	407
6.6. Nedopuštenost sudske ovrhe.....	407
6.7. Registar zadužnica i bjanko zadužnica	407
VIII. Ovrha radi ostvarenja nenovčanih tražbina.....	408
1. Ovrha radi ispražnjenja i predaje nekretnine	408
2. Ovrha radi vraćanja zaposlenika na rad odnosno u službu.....	408
IX. Sudjelovanje javnih bilježnika u ovrsi	408
1. Postupanje javnog bilježnika u povodu prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave.....	408
2. Prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave.....	409
3. Nadležni sud	409
X. Fiducijarno osiguranje	410
1. Pravo predlagatelja osiguranja da proda predmet osiguranja.....	410
2. Pravo protivnika osiguranja da zatraži unovčenje predmeta osiguranja ili njegov prijenos na predlagatelja osiguranja.....	411
XI. Ovrha na temelju europskog ovršnog naslova	412
XII. Kaznene odredbe	412
XIII. Provedbeni akti, prijelazni režim i stupanje na snagu.....	413
1. Provedbeni akti	413
2. Prijelazni režim.....	413
3. Stupanje na snagu	414

XIV. Završne napomene.....	415
<i>On the Amendment to the Execution Act of 15 July 2014 - Summary.....</i>	418

PRIOPĆENJA

Mr. sc. JULIA VLADUŠIĆ, dipl. iur.

Opravdanja države za diskriminaciju	421
1. Uvod.....	421
2. Članak 14. Konvencije i njegova nesamostalna narav.....	421
3. Izravna i neizravna diskriminacija.....	423
4. Opravdanje za razlike u postupanju.....	423
4.a) Postojanje usporedivih situacija	425
4.b) Objektivno i razumno opravdanje	426
4.c) Odnos razmjernosti između korištenih sredstava i cilja.....	427
4.d) Područje slobodne procjene države	428
5. Zaključak	428

DANIJELA ROMIĆ, univ. spec. admin. publ.

(Ne)usklađivanje općih akata.....	431
1. Uvod.....	431
2. Status općih akata u pravnom sustavu	432
3. Mogući problemi.....	434
4. Nadzor zakonitosti općih akata	435
5. Umjesto zaključka.....	437
Popis korištene literature i izvora.....	439

Dr. sc. ROBERT PEČEK, dipl. iur.

Ciljna metoda tumačenja propisa - primjeri iz prakse.....	441
Uvod.....	441
Primjeri iz prakse.....	443
1. Stečajni zakon	443
2. Zakon o porezu na dobit iz 2004.	446
Zaključna razmatranja.....	448

DINKO JAKELIĆ, mag. iur.

Kratka prolegomena o stečenim pravima s osrvtom na primjenu načela legitimnih očekivanja	449
1. Uvodne napomene.....	449
2. Načelo neretroaktivnosti	450
2.1. Teorijske osnove	450
2.2. Formalno-logički pristup načelu neretroaktivnosti	453
2.3. Sociološka interpretacija načela neretroaktivnosti.....	454
3. Legitimna očekivanja.....	455
4. Umjesto zaključka.....	457
Popis literature.....	458

Dr. sc. VANJA SERŠIĆ, dipl. iur.

Propisi o upravljanju državnom imovinom - vrline i mane	461
1. Uvod	461
2. Relevantni propisnici - kratka analiza	462
2.1. Opći propisi o državnoj imovini.....	462
2.1.1. Ustav Republike Hrvatske.....	462
2.1.2. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima	462
2.2. Zakon o upravljanju i raspolađanju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske	463
2.2.1. Strategija upravljanja državnom imovinom.....	465
2.2.2. Plan upravljanja državnom imovinom	468
2.3. Ostali referentni propisnici	470
3. Vrline propisa o upravljanju državnom imovinom	470
4. Mane propisa o upravljanju državnom imovinom	471
5. Zaključak	472

DESANKA SARVAN, dipl. iur.

Minimalna jezgra ljudskog prava na vodu	475
1. Uvod	475
2. Elementi ljudskog prava na vodu	476
3. Zaključak	483

Sadržaj

BRUNO RUŽIČKA

Kako provesti odredbu članka 72. stavka 1. i članka 74. Zakona o zemljišnim knjigama	485
Zabilježba prvenstvenog reda	485
Nepomirljive nesklapnosti	492

Mr. sc. ALEN GOLUB, dipl. iur.

Pravo posjednika stvari na naknadu troškova kod zahtjeva za povrat stvari	495
Uvod	495
Zahtjev poštenog posjednika za naknadu troškova	496
Pravo nepoštenog posjednika na naknadu troškova od vlasnika stvari ...	501
Pravni položaj vlasnika i posjednika stvari prema pravilima o stjecanju bez osnove	504

Mr. sc. ZRINKA RADIĆ, dipl. iur.

Načelo upisa sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina na pokretninama i pravima	509
1. Uvod	509
2. Načelo upisa	509
2.1. Općenito	509
2.2. Načelo konstitutivnosti upisa.....	510
2.3. Načelo deklatornosti upisa	513
2.4. Pravni učinci upisa.....	514
3. Komparativno pravo.....	515
4. Preporuke zakonodavnog vodiča UNCITRAL-a o pravnim poslovima osiguranja i vodiča UNCITRAL-a o provedbi Zakona o registru pravnih poslova osiguranja.....	517
5. Nacrt europskog registra besposjedovnih osiguranja tražbina na pokretninama i pravima u okviru Europskog građanskog zakonika.....	518
6. Zaključak	519

Dr. sc. IVAN KALADIĆ, dipl. iur.

Nešto o smetanju posjeda kabelske kanalizacije - osvrt na sudske odluke	521
1. Uvod	521

2. Događaj iz sudske prakse.....	523
3. Način rješavanja ovog spora	523
4. Osrvt na sudske odluke	526
5. Zaključak.....	528
Literatura.....	529

Dr. sc. JAKOB NAKIĆ, dipl. iur.

Povodom odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske

U-III-5472/2012 od 4. travnja 2013.	531
1. Uvod	531
2. Odluke koje su prethodile ovoj odluci Ustavnog suda.....	531
2.1. Rješenje Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.....	532
2.2. Presuda Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske	534
3. Odluka Ustavnog suda	535
4. Zaključno.....	539

Dr. sc. DRAGAN ZLATOVIĆ, mag. iur.

Aktivna legitimacija u sporovima radi zaštite od nepoštenog

trgovanja.....	541
-----------------------------	-----

Dr. sc. GORAN VOJKOVIĆ, dipl. iur.

Zaštita potrošača u elektroničkoj trgovini 551

1. Uvod	551
2. Zakon o zaštiti potrošača.....	553
2.1. Opseg i definicije propisa	553
2.2. Opće odredbe	554
2.3. Potrošački ugovorni odnosi - opće odredbe	554
2.4. Posebne odredbe o ugovorima sklopljenim na daljinu	556
2.5. Formalne prepostavke pri sklapanju ugovora na daljinu	557
2.6. Pravo na jednostrani raskid ugovora	558
3. Zakon o elektroničkoj trgovini.....	559
4. Zakon o zaštiti osobnih podataka.....	560
5. Zaključno.....	560

Sadržaj

Mr. sc. IVAN TIRONI, dipl. iur.

Gradiškopravna odgovornost projektanta	561
1. Uvodne napomene.....	561
2. Ugovorna odgovornost projektanta prema investitoru.....	562
2.1. Općenito	562
2.2. Odgovornost projektanta za izradu projekta	563
2.3. Odgovornost projektanta kojem je povjeren nadzor nad izvođenjem radova.....	565
3. Odgovornost projektanta poslije predaje građevine - odgovornost za bitne (temeljne) zahtjeve za građevinu	567
4. Zaključak	569

Dr. sc. SLOBODAN STANIŠIĆ, dipl. iur.

Pravne posljedice neplaćanja premije osiguranja.....	571
Uvod	571
1. Način i vrijeme plaćanja premije	571
2. Dospjelost premije i obaveze osiguravača.....	572
3. Posljedice neplaćanja premije osiguranja.....	573
4. Početak i prestanak dejstva osiguranja u ostalim slučajevima.....	575
5. Raskid ugovora o osiguranju zbog neplaćanja premije.....	576
Zaključak	577
Literatura.....	577

BERISLAV MATIJEVIĆ, dipl. iur.

Ništetnost odredaba o gubitku prava osiguranika na osigurninu nakon nastupanja osiguranog slučaja.....	579
1. Uvod	579
2. Uvjeti osiguranja	580
3. <i>Sedes materiae</i> : ZOO, čl. 942.....	580
4. Izbor sudske prakse	582
4.1. Sud neće primijeniti odredbe općih uvjeta prema kojima propust osiguranika da prijavi nesretni slučaj osigурatelju ima kao posljedicu gubitak prava na kamate	582
4.2. Ništetna je odredba uvjeta za osiguranje od automobilskog kaska koja predviđa da osiguranik gubi prava iz osiguranja ako neposredno nakon prometne nezgode sam ne osigura kontrolu svoje alkoholiziranosti	583

4.3. Ništetna je odredba uvjeta za osiguranje od posljedica nesretnog slučaja koja predviđa i djelomični gubitak prava na osigurninu ako osiguranik u roku od tri dana ne prijava osiguratelu nastupanje osiguranog slučaja	584
5. Zaključak	586

NIKOLA OPATIĆ, dipl. iur.

Kad se (ne) vraća stečeno bez osnove - prilog kritici Obiteljskog zakona (povodom konkretnog spora)	587
I. Uvod	587
II. Opis konkretne pravne stvari.....	588
III. Stjecanje bez osnove - kratke naznake instituta.....	589
IV. Tumačenje odredbe čl. 1114. ZOO/05	590
V. Uzdržavanje djece - roditeljska moralna i zakonska dužnost.....	592
VI. Konkurencija odredbe čl. 1114. ZOO/05 s odredbom čl. 212.c u poveznici s čl. 210. ObZ/03-07 odnosno s odredbom čl. 431. ObZ/14	593
VII.Zaključak	594

Dr. sc. HRVOJE KAČER, dipl. iur.

Nalog, namet ili modus u Zakonu o obveznim odnosima	595
I. Uvod.....	595
II. Pravni izvori	596
III. Pojam, značenje i problemi.....	599
IV. Umjesto zaključka.....	602

Dr. sc. BLANKA IVANČIĆ-KAČER, dipl. iur.

Maloljetnici i transplantacija	605
1. Uvod.....	605
2. Pravna vrela.....	605
3. Analiza.....	607
4. Zaključak	611

Sadržaj

ZINKA BULKA, dipl. iur.

Nepoštene ugovorne odredbe u potrošačkim ugovorima	613
Uvod	613
I. Nepoštene ugovorne odredbe po ZOO-u	614
I.1. Pojam nepoštenih ugovornih odredbi	614
I.2. Pretpostavke za valjanost primjene općih uvjeta	615
I.3. Ništetnost pojedinih odredba općih uvjeta.....	616
II. Nepoštene ugovorne odredbe po ZZP-u	617
II.1. Pojam nepoštenih ugovornih odredba.....	617
II.2. "Siva lista" nepoštenih ugovornih odredba.....	618
II.3. Okolnosti koje se uzimaju u obzir prilikom ocjene ugovora...	620
II.4. Posljedice nepoštenosti ugovorne odredbe	621
III. Postupci radi zaštite od nepoštenih ugovornih odredba.....	621
Zaključak	622
Literatura.....	623

LORETA HUBER, dipl. iur.

Načela naknade sukladno Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine	625
Uvod	625
Primjena odredbe članka 49. Zakona o naknadi	625
Razlika u vrijednosti oduzete imovine i one koja je predmetom povrata/naknade.....	627
Sudska zaštita	629
Zaključak	630
Pravni izvori	631

IVAN SARIĆ, dipl. iur.

Pojam radnika	633
1. Uvod.....	633
2. Pojam radnika u europskom pravu	634
3. Pojam radnika u nacionalnim pravima	637
4. Zaključak	638
Literatura.....	639
Popis predmeta - Europski sud.....	640

Mr. sc. BRUNO MOSLAVAC, dipl. iur.

Nejednak raspored radnog vremena	641
1. Pojmovno određenje radnog vremena i uvodna razmatranja.....	641
2. Potreba internog uređivanja rasporeda radnog vremena ili autokracija poslodavaca	642
3. Pravo (svih) poslodavaca na nejednak raspored radnog vremena	643
4. Intenzitet rada radnika i zaštita od zlouporabe	644
5. Derogiranje pojma punog radnog vremena	645
6. Razmatranje zahtjeva radnika za radom u punom ili nepunom radnom vremenu kao opcija poslodavca	646
7. Učestalost promjena rasporeda rada	646
8. Pravo na dnevni i tjedni odmor radnika.....	647
9. Preciziranje roka za obavješćivanje radnika o rasporedu ili promjeni rasporeda radnog vremena	647
10. Evidentiranje nejednakog rasporeda radnog vremena	649
11. Zaključak	650
Literatura.....	650
Propisi	651
Internetski izvor.....	651

DAMIR MAJSTOROVIĆ, dipl. iur.

Radnici upućeni na rad u inozemstvo	653
Uvod.....	653
I. Upućivanje radnika na privremeni rad u inozemstvo.....	654
II. O nekim otvorenim pitanjima prilikom upućivanja radnika na rad u inozemstvo	656
Zaključak	660
Literatura.....	661

SABINA DUGONJIĆ, dipl. iur.

Aktualna pitanja sudskog raskida ugovora o radu	663
1. Uvod.....	663
2. Prepostavke za sudski raskid ugovora o radu	664
2.1. Nedopuštenost odluke o otkazu.....	664
2.2. Zahtjev za sudskim raskidom radnog odnosa	666
2.3. Neusklađenost ZR-a i ZPP-a	668

Sadržaj

3. Dan prestanka radnog odnosa u slučaju sudskog raskida ugovora o radu.....	669
4. Naknada štete u slučaju sudskog raskida ugovora o radu	670

IVICA ŽUPAN, dipl. iur.

Privremeno uzdržavanje djece	673
1. Nužnost i razlozi donošenja Zakona.....	673
2. Zakon o privremenom uzdržavanju	674
2.1. Opće odredbe	674
2.2. Stjecanje prava na privremeno uzdržavanje i visina privremenog uzdržavanja	674
2.3. Postupak radi određivanja privremenog uzdržavanja i isplata privremenog uzdržavanja.....	676
2.4. Vraćanje isplaćenog iznosa privremenog uzdržavanja	678
2.5. Financiranje privremenog uzdržavanja	678
2.6. Nadzor.....	678
2.7. Naknada štete	679
2.8. Prekršajne odredbe.....	679
2.9. Prijelazne i završne odredbe	679
3. Umjesto zaključka - očekivanja.....	679

Mr. sc. SANJA POPOVIĆ, dipl. iur.

Pravilnik o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima	681
1. Uvod	681
2. Odredbe Pravilnika.....	682
3. Zaključak	688

RENATA GERKMAN RUDEC, dipl. iur.

Uputivanje prethodnog pitanja - poveznica u primjeni pravne stečevine Europske unije	691
1. Uvod.....	691
2. Izravnost/nadređenost <i>acquisa</i> Europske unije	693
3. Sud Europske unije, čuvar sadržajnih vrijednosti njezina <i>acquisa</i>	695
4. "Nacionalni sud" - kako ga tumači Sud Europske unije	697

5. Podnesen zahtjev - pokrenut postupak za odlučivanje o prethodnom pitanju	699
6. Zaključno: kako sastaviti prethodno pitanje.....	702

Dr. sc. JELENA ČUVELJAK, dipl. iur.

Priznanje i ovrha sudskega odločitve v civilnih in trgovskih predmetih na podlagi Uredbe Bruxelles Ia	703
1. Uvodne napomene.....	703
2. Priznanje	705
3. Izvršenje	706
4. Odbiranje priznanja in izvršenja	707
4.1. Odbiranje izvršenja	708
5. Zajedničke odredbe	709

IVICA CRNIĆ, dipl. iur.

Treba li ukinuti Vrhovni sud i drugostupanjske parnične sudove Je li ustavnopravno, ali i s glede na pravne sigurnosti in jednakosti, opravdano da Vrhovni sud i žalbeni sudovi v parničnem postopku ne moraju obrazlagati svoje odločitve.....	711
Jedini koji mora obrazlagati svoju odlok je prvostupanjski parnični sud.....	712
Česte promjene zakona destabilizirajo pravni sistem	712
Pokušaj skraćivanja trajanja žalbenog postopka ili "glancanje" statistike sudova.....	713
Štetne posljedice	713
Neobrazlaganje odločitve moguće je v sistemima s stabilnom sudske praksom	714
Neustavno ograničenje prava	714
Forma in sudska statistika pobijedile sadržaj	715
Odredbe čl. 375. st. 5. in čl. 396.a st. 1. ZPP-a moraju se tumačiti restriktivno	716
Upitnost provođenja ustavnog standarda - pravično suđenje	716
Sudska praksa prestaje biti javno dobro.....	717
Odluka dostupna samo parničnim strankama, ne in javnosti.....	717
Suđenje više nije javno	718
Jačanje pravne nesigurnosti	718
Važnost sudske prakse	719

Sadržaj

Položaj Ustavnog suda.....	719
Prijedlog.....	720
MATIJA STOKIĆ, dipl. iur.	
Prethodni postupak u posjedovnoj parnici (?).....	721
1. Uvod	721
2. Prethodni postupak.....	722
3. Postupak u parnicama zbog smetanja posjeda	723
4. Kombinirana primjena pravila o prethodnom postupku i pravila postupka u parnicama zbog smetanja posjeda	724
5. Gramatičko ili teleološko tumačenje?	726
6. Umjesto zaključka	726
Literatura.....	727
Mr. sc. MIRKA VULETIĆ, dipl. iur.	
Ukidanje ovrhe na plaći i mogućnosti djeci za ovrhu radi uzdržavanja od roditelja kojima su računi blokirani	729
Nemogućnost provedbe ovrhe za uzdržavanje kad je ovršeniku blokiran račun	730
Mogućnost izbjegavanja ovrhe od strane direktora, članova uprave i vlasnika poslodavaca.....	731
Izvansudska ovrha	732
Zaključak	732
Dr. sc. DINKA ŠAGO, dipl. iur.	
Javnobilježnički akt kao ovršna isprava	733
1. Uvod	733
2. Javnobilježničke isprave	734
3. Javnobilježnički akti.....	735
3.1. Postupak javnobilježničke obrade	736
3.2. Javnobilježnički akt kao ovršna isprava	738
3.2.1. Prepostavke za izdavanje ovršnog otpravka originala od strane javnog bilježnika.....	740
3.3. Pojedini javnobilježnički akti	743
3.3.1. Uvid u zemljишne knjige	743
3.3.2. Zakup poslovnog prostora	744
4. Zaključne napomene	745

Dr. sc. GABRIJELA MIHELČIĆ, dipl. iur.	
Novine u ovrsi temeljem vjerodostojne isprave	747
1. Uvodne naznake	747
2. Općenito	748
3. Novine koje se tiču vjerodostojne isprave	749
4. Novine koje se tiču prijedloga za ovru temeljem vjerodostojne isprave	750
5. Novine koje se tiču rješenja o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave.....	751
5.1. Sadržaj rješenja o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave	751
5.2. Donošenje rješenja o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave (postupanje povodom prijedloga za ovru).....	754
6. Novine u sustavu pravnih lijekova protiv rješenja o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave	755
VITOMIR BOIĆ, dipl. iur.	
Novo uređenje ovršnog postupka prodaje nekretnina	757
Uvod	757
1. Ovrha na nekretnini.....	758
1.1. Ovršne radnje u postupku prodaje nekretnina.....	759
1.1.1. Zabilježba ovre	759
1.1.2. Utvrđivanje vrijednosti nekretnina.....	760
1.1.3. Prodaja nekretnina.....	761
1.1.4. Jamčevina	762
1.1.5. Prodajna cijena	762
1.1.6. Valjana ponuda	763
1.2. Završetak elektroničke javne dražbe i dosuda	763
1.3. Polaganje kupovnine.....	764
1.4. Troškovi prodaje	764
Zaključak	765

RIJEČ UREDNIKA

Poštovani čitatelji,

Približava se XXIX. tradicionalno savjetovanje koje pod nazivom *Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse* Hrvatsko društvo za građanskopravne znanosti i praksu organizira u Opatiji na dane 23. i 24. listopada 2014. Svake godine za savjetovanje se pripremi zbornik radova - *Godišnjak*. Ovoga puta to je *Godišnjak 21*.

Odabratim teme za savjetovanje vraški je težak i složen zadatak na koji utječe više okolnosti. U prvom redu pitanja koja se obrađuju moraju biti aktualna. Naš zakonodavac brine se za to da vrlo često, prečesto, mijenja, i to znatno, vrlo važne zakone, sve u nastojanju da pruži pravnim subjektima što bolju i učinkovitiju zaštitu. Te promjene propisa donose nova rješenja, ali i razne nedoumice i nejasnoće, pa je prilika da se na ovakovom stručnom savjetovanju one pokušaju ukloniti ili ublažiti. I ove godine doneseni su neki značajni zakoni, a neki su novelirani, što se naravno odrazilo na sadržaj savjetovanja. Da bi neko pravno pitanje postalo aktualno, nije međutim nužno da dođe do promjene propisa. Gospodarski odnosi se razvijaju i često iznjedre razna pitanja na koja postojeći propisi ne daju odgovore ili oni nisu potpuno jasni, pa se pravni stručnjaci trebaju i time pozabaviti. Neovisno o svemu tome ima i tema koje su toliko važne i poučne da njihova aktualnost uvijek postoji, pa bi bez njih savjetovanje bilo nekako pusto i nepotpuno. Ako se uzme u obzir da je savjetovanjem obuhvaćeno područje građanskog prava u najširem smislu i da je ono namijenjeno pravnicima različitih profila kojih interesi nisu uvijek identični, jasno je da je broj pitanja koja zaslužuju biti predmetom savjetovanja vrlo velik. Budući da je na savjetovanju iz raznih razloga (u prvom redu zbog ograničenog vremena njegova trajanja) moguće referatima obraditi najviše deset tema, pri njih-

hovu odabiru prijeko je potrebno obaviti maksimalnu selekciju. Ona pak ne samo da u sebi krije opasnost od mogućih pogrešaka već možemo reći da će i uz našu najveću pažnju i ozbiljnost do njih svakako doći. Zato vas, dragi čitatelji, molim da nas na uočene pogreške i propuste upozorite, jer će nam to biti od dragocjene koristi u budućem radu.

Ove godine praktički nisu na savjetovanju zastupljeni stvarnopravni odnosi. To nije slučajno. Iako su navedeni odnosi možda najvažniji dio građanskog prava, ocijenili smo da treba dati prednost temama iz drugih pravnih područja jer su one aktualnije. Ipak, na savjetovanju će biti predstavljena dva referata koja su povezana sa stvarnim pravom. Jedan je od njih iz zemljišnoknjižnog područja. Upisi u zemljišne knjige najčešće su pretpostavka stjecanja, promjene, ograničenja i prestanka stvarnih prava na nekretninama. Na tom je području oduvijek bilo mnogo nejasnoća i lutanja koja nije uspjela ukloniti niti najnovija novela Zakona o zemljišnim knjigama (NN br. 55/13 i 60/13). Na savjetovanju će biti riječi o nekima od mnogih dvojbi u primjeni zemljišnoknjižnih propisa. Iako ne spada među stvarna prava, posjed je s njima usko povezan, posebice zato što je on često pretpostavka za stjecanje stvarnih prava. Zato je najvećim dijelom reguliran u Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, ali se neke odredbe o sudskoj zaštiti posjeda nalaze u Zakonu o parničnom postupku. Na ovogodišnjem savjetovanju posebno je obrađena materija privremenih mjera u postupku u parnicama zbog smetanja posjeda.

U novije vrijeme nije bilo promjena propisa iz područja obveznog prava. Ono je, međutim, takvo da upravo nudi obilje tema za referate. Za ovogodišnje savjetovanje odabrane su tri takve teme. Pitanja vezana uz materiju promjenjivih kamata i deviznih klauzula zaokupljaju pozornost ne samo stručnih krugova već i najšire javnosti te zasluzuju da im se posveti jedan od referata. Gospodarske prilike u nas danas su nažalost takve da i one stvaraju teškoće strankama u ispunjavanju njihovih ugovornih obveza. To otvara prostor za češcu primjenu zakonskih odredaba o raskidu ugovora. One su prilično složene, jer do raskida ugovora dolazi na razne načine: izvan suda sporazumom stranaka, izjavom vjerovnika ili po samom zakonu i kroz slučajeve u kojima je za raskid ugovora potrebna konstitutivna sudska odluka. O svemu tome govori se u jednom od referata. Zlostavljanjem i/ili ponižavanjem (mobbingom) kao i diskriminatornim poнаšanjem čini se povreda prava osobnosti (čl. 19. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima). S obzirom na okolnosti slučaja i težinu povrede (čl. 1100.

st. 1. i 2. ZOO-a), žrtva mobbinga može imati pravo na naknadu imovinske i/ili neimovinske štete (čl. 1046. ZOO-a). Žrtve češće zahtijevaju naknadu neimovinske štete, budući da je u pravilu riječ o štetnim posljedicama za duševno zdravlje oštećenika. Institut naknade zbog povrede prava osobnosti mobbingom nema u nas suviše dugu povijest pa se u vezi s njime nije razvila bogata sudska praksa, a ona bi trebala odgovoriti na mnoga sporna pitanja u vezi s njime. Za ta pitanja nastoji se naći rješenja u materijalu koji je, poštovani čitatelji, pred vama.

Radnopravni odnosi oduvijek su u žarištu interesa javnosti, pa svako naše savjetovanje ima neku temu iz tog područja. Ove godine za to postoji i razlog više, jer je nedavno donesen novi Zakon o radu koji je objavljen u NN br. 93/14. U vezi s njime pripremljen je referat koji sadržava osvrt na njegove odredbe kao i niz kritičnih primjedaba.

U lipnju 2014. donesen je novi Obiteljski zakon koji je objavljen u NN br. 75/14. U vezi s time pripremljen je referat u kojem se prikazuju novine iz tog Zakona, analiziraju se, uspoređuju se s prijašnjim rješenjima te se iznose razlozi za novo uređenje pojedinih instituta.

Ulazak u Europsku uniju donio je Republici Hrvatskoj velike promjene u pravnoj sferi, čega ponekad i nismo posve svjesni. Sada se u nas primjenjuje i europsko pravo s kojim se treba upoznati, jer je svaki hrvatski sudac ujedno i sudac Europske unije. Predmet referata na ovogodišnjem savjetovanju je Uredba o dostavi sudskeih i izvansudskeih isprava u građanskim i trgovačkim predmetima u državama članicama br. (EZ)1393/200. U referatu se analizira sadržaj te Uredbe i upućuje na razloge zbog kojih je njezina primjena važna za suce hrvatskih sudova.

Zakon o parničnom postupku propis je koji se posljednjih godina vrlo često mijenja. Bez obzira na razloge tih novela, ostaje činjenica da one ne pridonose pravnoj sigurnosti, već izazivaju nove dvojbe i nejasnoće. Glede toga nisu iznimka ni izmjene i dopune tog Zakona u 2013. godini. Otvorena pitanja njihove primjene tema su referata na ovogodišnjem savjetovanju.

Ovršni zakon možda je najvažniji primjer propisa koji se stalno mijenja. Postao je jedan od najsloženijih naših zakona. U njegovim se odredbama često najbolje ne snalaze ni vrsni stručnjaci i one su nepresušan izvor mnogobrojnih rasprava. Ovogodišnjim referatom obuhvaćen je, dakako, samo dio odredaba tog Zakona, i to one koje se odnose na ovrhu na novčanim tražbinama ovršenika.

Riječ urednika

Svi navedeni referati tiskani su u zborniku radova (to je ovog puta *Godišnjak 21*) koji će sudionici imati na raspolaganju prije savjetovanja, što će im zacijelo olakšati praćenje onoga što se na njemu događa. Sadržaj zbornika nije, međutim, ograničen samo na referate. Ono što mu daje svježinu i čini ga zanimljivijim brojna su priopćenja (ima ih čak 35). Njihov sadržaj određuju autori od kojih su mnogi renomirani stručnjaci. Ako se *Godišnjak 21* pokaže kvalitetnim, a mi smo nastojali da bude takav, ne će služiti za jednokratnu uporabu, već će kao i mnoge druge knjige imati svoj život neovisan o savjetovanju pri čijem je pripremanju nastao.

Zagreb, 16. rujna 2014.

Urednik savjetovanja
dr. sc. Ivo Grbin

REFERATI